

Szerkesztőség:

Az arad-csanádi egyesült vasutak p. lotjában.

Börmentes leveleket csak ismert kézbe fogadunk el. Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:

Az arad-csanádi egyesült vasutak p. lotjában van, hova a hirdetések, előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok bérmentre küldendők.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Megjelenik hétfő és keddnap utáni napokon

Előfizetési árak:

helyben	1 év	6 hó	3 hó	1 hó
Arad	12.-	7.-	4.-	1.-
Magyarország belsejéből	14.-	8.-	5.-	1.-
Külföldről	16.-	9.-	6.-	1.-

Hirdetések díja:

1 soros hirdetés egy soros hirdetésért
nélkül, minden következő 4 sor
Helyegjék külön 80 kr.
Nyitólír sor 15 krajczár.

Kossuth — magyar állampolgár.

Arad, nov. 23.

Tegnap volt a nevezetes nap, melyen mindenkefeletti gyöngédséget mutatva be — Kossuth-tal szemben — Tisza kormányelnök és a szabadelvű párt többsége. Az egész Ház ünnepléses feszültsége mellett Irányi Dániel kelt fel, a tisztes 1848-as agastyán, hogy néhány rövid s kevésbé fontos megjegyzés után az állambiztarságra és az 1867-i közjogi alapra vonatkozólag, eljussan az ugró ponthoz, a nap eseményéhez. Az 1879-i törvényt s különösen annak azt a szakaszát hozta szóba, mely mindazokat, kik tíz évnél tovább tartózkodnak külföldön a nélkül, hogy valamely községnek, vagy a monarchia valamelyik konzulátusánál bejelentették volna abbéli akaratukat, hogy magyarok akarjanak maradni, a magyar polgárjogot elvesztetteknek nyilvánítja. E határozat által, mely nem a magyar génusz szüleménye, hanem idegen minták utánzata, megfosztanak — szerinte — magyar állampolgárságától Kossuth Lajos, ő, ki milliók számára kiküzdötte a polgárjogot, ki a hazával a szabadság, egyenlőség és testvériség elveit szíve vérével szivatta be. Hogy e hallatlanság megne történjék, határozati javaslatot nyújt be, mely által utasítatnak a kormány, hogy kellő időben törvényjavaslatot terjesszen a Ház elé, azt tárgyalásra, megszavazásra és szentesítésre juttassa, az illető szakasz kiküszöbölése végett nov. 24-én a külföldön tartózkodó magyar magyar állampolgárságát akkor is megtartja, ha nem jelentkezik is hazai községnek, vagy az ország valamelyik külföldi képviselőségének. Természetes, hogy Irányinak ünnepléses s melegen mondott szavait hívei Kossuth viharos élétetésével és sürt tapssal fogadták.

Erre szót emelt Tisza miniszterelnök, hogy Irányi fejtegetéseire válaszoljon. Oly kristálytiszt, oly klasszikus egyszerűségű és logikájú volt előadása, hogy még a szél-

sóbal is a legfeszültebb figyelemmel végig hallgatta s elégedetlenségének csak a már megszokott dühkitörésben adott kifejezését. Mindenekelőtt bebizonyította Tisza, hogy már az 1847/8-i országgyűlés előtt is felelt, csak hogy szentesítésre nem jutott, egy törvényjavaslat a honosságról épp ugyanazon határozmányokkal, melyeket ma eltörölni akar Irányi. Azután arra utalt Tisza, hogy életben levő embert, legyen az bármily nagy s nemes, nem lehet a törvény fölé állítani. Végül a törvény megalkotójának tekintélyével kijelentette, hogy miután Kossuth több helyen diszpolgárnak választott s e választásokat elfogadta, ez által nyilvánította abbéli elhatározását, hogy magyar honpolgár maradjon. Es Kossuth ez akaratnyilvánítása elég arra, hogy magyar honpolgárnak tekintessék. (Élénk, zajos helyeslés.) — Irányi azonban nem volt megelégedve Tisza eme válaszával s fenntartá határozati javaslatát. Tisza ekkor így felelt, a többség kitörő lelkes éljenzéseitől kísérve: „Külön törvény alkotására, vagy a meglevő megváltoztatására szükség nincs. Mi Kossuthot magyar honpolgárnak fogjuk tekinteni, ha önök nem tekintik annak, az az önök dolga!”

A szélsőbal tegnapi magatartására nézve, igen jellemző világot vetnek a következő sorok:

A szélsőbal kolozsvári közlönye az „Ellenzék” Budapestről, „a parlament egyik vezéralakjától”, november 21-ki kelettel a következő sürgönyt küldi:

„A képviselőház egyik közelebbi ülésén Irányi Dániel a függetlenségi párt nevében határozati javaslatot fog betérjeszteni a honossági törvény oly értelmi módosítása iránt, hogy a magyar állam területén kívül lakó egytlen magyar honos se veszítse el polgárjogát, ha csak azt magam kéri.

Biztos forrásból írhatjuk, hogy a házama: ülésén, melyen a határozati javaslat betérjesztetik Tisza Kálmán miniszterelnök a kormány nevében ki fogja jelenteni, hogy az a külföldön lakó

nak vagy Hentaller Lajosnak tetszik. Ez a politikai pikantéria.

Ez tehát könnyen megy. De vannak aztán nehezebb dolgok is. Így például a napokban Tisza — az ellenzéknek nem valami udvarias provokálásaira, — beszélt a Házban, s elkezdődött a régi jelenetek egyik legkomiszabbika. Nagy zaj, köhögés, krakogás, hangos beszédek és közbeszólások lehetetlenül tették csaknem, hogy Tisza beszélhessen.

Másnap készen volt az elsőrangú pikantéria. Kaas Ivor báró, Balogh Pali, és a többiek megírták, hogy a nemzet képviselőtestülete nem akarta meghallgatni a kormány fejt.

Mire vár még Tisza? Menjen, hiszen szégyenletesebb helyzetben még nem volt egy kormánynak sem a feje: nem akarta meghallgatni a nemzet képviselőtestületét.

Nagy, óriási politikai pikantéria! Az egész ország megdöbben erre, és követeli a Tisza lemondását.

U pedig kijelenté, hogy t a l á n, va-

amikor menni fog, de addig egy kis türelmet kér.

Hogy pedig milyen nevezetes komédia az, a mikor a nemzet képviselőtestülete nem akarja meghallgatni Tiszát, azt Miksaith így írja le.

Hangok a szájban a baloldalon, (Fonografos felvétel.)

— Hoch! Hoch!
— Haljuk!
— Nem halljuk!
— Beszéljen hangosabban...
— Ne beszéljen,
— Gábor, az ebugattát, ne csillapíts engem mindig... hoch, hoch!
— Hallo-e Ottó?
— Mit kiáltott közbe Károlyi Gábor?

magyar honos, a ki valamelyik magyar város által diszpolgárul választott meg és e választást megköszönté és elfogadta (mint azt Kossuth Lajos is megteette) a honossági törvény értelmében nem tartozik polgárjogának fentartásáért kérelmezni.

E szerint tehát Kossuth Lajos nem válik honatlanná.

Magyar polgár maradt, a kiközösítési törvény ellenére is.

Tehát tegnap az a szélsőbal, „vezérlik” s bizonyára többen is pártjából, még úgy fogta fel Tisza miniszterelnöknek kitárába helyezett s a ház mai ülésében meg is tett nyilatkozatát, miszerint az annyit jelent, hogy „Kossuth nem válik honatlanná, magyar polgár maradt.”

Igy értelmezte Tisza teendő nyilatkozatát maga az „Ellenzék” is, mely tegnapi számának vezércikkében ezeket mondja:

„Tisza Kálmánnak, a magyar kormány fejének a kijelentése, mely hiteltelen kormány nyilatkozat lévén, a törvény megalkotásának kérdésében az egyenlő hatályu egyenesen megszünteti Kossuth Lajosra vonatkozólag a honossági törvény ama rendelkezésének hatályát, mely implicite azt eredményezte volna, hogy Kossuth az év végével elveszíti magyar polgári jogait.”

Kossuth Lajos a nem lesz hatatlan.

Kossuth Lajos magyar állampolgára maradt.

Szabadon gyakorolja ezantant is polgári jogait.

polgárnak is tartozik magat.

Igy beszélték még tegnap a szélsőbalon; így fogták fel Tisza nyilatkozatának értelmét. Ma pedig a házban Irányi, pártja nevében szólva, még sem elégedett meg a kormányelnök nyilatkozatával. Tegnap nem volt honatlan Kossuth, ma meg az, a szélsőbal szerint. E fordulat okát s lényét abban kommentáljuk, hogy e szélsőbal fordult szélsőbal taktika csak úgy magyarázható meg, hogy 24 óra alatt összeházták az exaltácók s a tegnapi helyes állásponttól leesdorták a szélsőbal.

Ex is ellenzéki loyaltás. Hogy az ellenzéki lapok mit és mennyit közölnek a kormány vagy a többség tagjainak parlamenti beszédeiből, az persze a lapok természetéből és diszkreziójától függ. Mindazáltal nem kevésbé jellemző, a mint például a mérsékelt ellenzék közlönye, valamint közhatal, vagy pedig kihagy. Már régebben konstátáltuk, mint bántuk el a „Pesti Napló” a képviselőházi közbeszólásokkal: kiéltetve azokat s teljességgel olyanokat is, melyek nem mondtak. Most azonban egy kihagyásról van szó. Ugyanis W. Karle pénzügyminiszter szerdán tartott képviselőházi beszédében volt egy háromnegyed házbányi passzus, mely leginkább kellett, hogy érdekeltje főképp a mérsékelt ellenzék, mert ennek leglényesebb akciójára: a miniszterelnök elleni személyes támadásokra vonatkozott. Elmondta ebben a legilletékebb tényező: a pénzügyminiszter, mennyire nem egyeztetett a politikai morállal és méltányossággal, személyes hadjáratot intézni azon Tisza ellen, épp akkor, midőn az a költségvetés tárgyalatát, a melyben a helyreállított egyensúly legfőképpen a kormányelnök befeláldozó munkásságának köszönhető; emondta W. Karle nézetét arról az ellenzéki tendenciáról is, mely a szolidaritás alapján álló kormány tagjai közül egyet a személyes támadások célpontjává kizemelt, míg a többiek irányában tárgyilagos és méltányos. Hanem hát a pénzügyminiszter beszédének eme passzusából egy árva betű sem jelent meg a „Pesti Napló”-ban. Miért? Nem nehéz kitalálni.

A költségvetési vita.

(Politikai tudósítványok.)

IV.

Tisza Kálmán napja.

Budapest, nov. 23.

sen az igen üdítő, de a székelyek ismét volt alkalmuk, ex ungue leonem megismerni és a gondolat, de sajnos nem hang nélkül málnacsapat, melyet a két ellenzék magával visz, — e csapat ugyszólván a tykszemeket képezi testén, — ismételt felfordított a vén parlamenti oroszlan karmainak fésapásai alatt.

A vita kezdetét Csátár Zeigmond nyitotta meg. A pép, melyet főgainak jó tágas kerítése mögül kiszalasztott, az ezen államférfiának sajátosságát képező rhetori illattal párolgott bele a házba. A rebusztus Csátár ur

különböben igen egészséges lehet, de mint szónok határozottan miserében szenved, még a szélsőbal hátsó padjain ülő elvtársainak durva, nehezen emészthető eledeléből is csak a föltétlenül élvezhetlen jó ki az ő szájából.

Valóságos élvezet volt B e d t h y A k o s t hallani a mérsékelt ellenzékéről. O minden csipőssége s gyakran éppem nem a kellő helyen alkalmazott szellemeskedése mellett is egészen más fából faragott szónok, mint Löffelholz ur. Igen szívesen használja az ürmöst, — gondolunk csak vissza a közmunkáról szóló törvény nem oly régen történt tárgyalására, — és szeret különösen politikai ellenfeleinket, sőt néhány napján politikai barátainak is egy-egy csöppet töltetni a pillanatnyi élvezet helyébe ebből a keserű fűszer- és mérgeanyagból; igen ő se nem számít, se nem mér, mikor beönt s így minden igazi ok és képzeltető hason nélkül sokszor megmérgezz és elmergezt egy egész vitát. De azért európai, gentleman, és ha látja, hogy már a porriassig határai lesznek érintve, nemcsak maga szánik meg a folytatással, hanem a közelében állókat és ülőket is megint. A költségvetést természetesen nem szavazza meg ő sem, hiszen ő is a köteles törhetlen bizalmatlansággal viseltetik Tisza iránt, a mint azt hadijelező gyanúnt kiadta az ő klubja. O tehát más, kisné világosabb szavakkal csak ugyanast mondta, a mit tegnapelőtt Abrányi kifejtett, ugyszólván spanyolból görögre fordította, mely utóbbit szintén csak kevesen értik nálunk, de legalább pedzik s könyvtárnak hozzá.

Most felemelkedett helyéből, ördögöinknek és professzionátus krákeleinknek gyűlöletteljes ijedelmére: Tisza miniszterelnök emelt föl a kezét, a melyet csöndesen és házajára hasznosan tett kötelesség büszke tudatában, a ház szolgálatában megfellehértett haj tiszteletet parancsoló fölségében. Mintha tarantella szurta volna meg őket, úgy vonaglottak azok, kik először könnyelmű sportot, több elemükben érezvén magukat, örületes politikai életcélzt csináltak abból, hogy Tiszával megsezenvedessék a kormányzat. A szónoknak csak egy, legösszintebben érzett megvetés pillantása pillantása volt számukra és az ellenzéki tisztességes elemei, nevezetesen Irányi

Az „ARADI KÖZLÖNY” tárczája.

(November 24.)

A pikantéria:

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tárczája. —

Ez most mindennek felett az első. Az ellenzéki politika éppem úgy nem élhet nélküle, mint a mindennap „érdekessé” lenni akaró lapok.

Hogy ártalmas, kinek kell azt még magyarázni? De különben úgy vagyunk a pikantiával is, (mennyire egészségesben találó szóval lehetne magyarul kimondani), hogy csak a guny ölheti meg; a politikában a társadalomban is. Komolykodva könnyen az unalmaság hírébe esünk, s csak is a „szellem ganaját” produkálók táborát növesztendők, — mint a hogyan Teleki Sándor szokta az irodalmi pikantiert méltatni.

Részemről, mindig a nevezetes oldalát szoktam keresni az e fajta produktumoknak. Ez mulattat és felmutatva az ilyen példa, sokakat észre is térít.

A napokban két telivér példányra buktam. A nagy politikában és a napi sajtotban.

Erdekes mind a kettő. Engedjék, hogy bemutassam.

A politikával foglalkozkodó közönég előtt nem ismeretlen az a jelenség, midőn közönséges ellenzéki szónoklatokat másnap a pártlapok égis magasztalnak, s ez is tudvalevő, hogy az ilyen cikkek rendszeres azzal végződnek, hogy Tisza Kálmán a „nemze. kivetete kebléből.” Es a nemzet annyiszor veti ki kebléből a kormányelnököt, a hányszor csak az ismertebb ellenzéki publicista kollégáknak: Kaas Ivornak, Balogh Palinak, a szép Kornélnak, Csukás

— Azt, hogy „hallo-e Ottó?”
— Mondjátok meg Abrányinak, hogy ki ne maradjon a közbeszólás az estilapból,

— Ne hagyjátok beszélni!
— De Arpad... Ivor kérlek...
... az isten megáldjon, hallgassatok már.

— Gyuri, te, szólj Apponyinak, én megyek vissza Gömörbe, ha nem hócholhatok. En csak azért jöttem Pestre, hogy lármázzak.

— Az ég szerelmére emberek, gondoljátok meg, hogy én provokáltam Tiszát szóásra... tekintetek engem...

— Meddig maradtatok az este a klubban?

— Hazaárló!
— Elfogta a kutyát a pagátomat...
— Gábor, csak azért is...
— Ne félj semmit, a mig minket látsz.

— Köhögjétek, ha közbe szólni nem szabad.

— Drrrh... krrh... háá...
— Dani bátyám, ne igazad föl magadat, ne bájjon a te fejed a Tiszáé helyett.

— Mit mondott Gábor?
— Azt mondta, hogy „hoch!”

— Jegyezd föl Ivor az esti lapnak.
— Hogy van a feleséged?
— Megbirságotlák a finánczok.

— Nem vert meg, hogy a klubban maradtál?
— Még most is tüsszkölök tőle. Pedig vigyáztam, hogy ne csipjenek a vámnál.

— Hiszen ebben a szájban még a saját közbeszólásokat sem halljátok!
— Csak Ottóval diszkuráljátok, avval ugy is csak kiabálva lehet.

— Miatyánk, ki vagy a mennyekben, szenteltesse a te neved...

— Hazádnak rendületlenül légy hűve...
— Vályyi, ne szőkjél meg innen...
... jöjjön el a te országod...
... bölcsöd ez majdan sírod is,

mely...
— Kérem... azt... tisztelt estilap...
... Gyula kérlek, figyelmeztess az estilapot, hogy mindjárt közbeszólók.

— Hoch, hoch, hoch!
... és így tovább.

Igy néz ki a „nagy jelenet”, a melyről másnap komoly képpel írják meg az ellenzéki lapok, hogy a nemzet képviselőtestülete nem akarta...

Azt hiszem, ez elég telivér példány arra nézve, mennyire árt a pikantéria a politikában.

A második, az már lokális. Nem is régen burjánzott fel.

Elmondom a lehető legnagyobb tárgyilagossággal.

Néhány hét óta, ismerőseim levélben, szóban nógatnak annak a kiűzésára, hogy ujjában a nyomdafesték kezd nagyon olesó lenni Aradon. Sok mindenféle iródik meg a lapokban s valamennyinek a tenorja — a pikantéria.

Nulla dies sine linea...
Ezek szerint a cikkek szerint, Aradon minden nap történik valami pikáns botrány. De minden nap. S minthogy két lapban minden nap van valami aradi (?) házasságtörés, és különféle fajtájú női ingatagság, tehát a mi sokat dicsért falaink között naponta két pikáns botrány játszódik le és pedig — minthogy fess uri meynyecskékről, nagyságos urakról, elegáns urikról van szó, — mindig az uri korok családjaírói van szó.

Ugyan, tisztelt urak és kollégák, nem gondolnak meg, hogy mire fog ez vezetni? Ha egy évben egy ötszáz „pikáns botrány”-ról referálna, a melyek mind aradi urak házában játszódnak le, — mondjunk sokat, — egy két év múltán: hány család maradt Aradon, a melyről az újságok után, fel lehetne tenni, hogy nyugodt, zavartalan életet él?

Ezt talán érdemes lenne meggondolni, eltekintve attól, hogy minő hatása van az ily leírásoknak, ha minden-napossá válnak. Hiszen az ember alig tud már a sok közül visszaemlékezni, úgy ömlött rövid idő alatt ez a rettenetes pikantéria. A férj... a ki örvend, hogy a feleség megoszlta és szökik s ömében maga igazítja a helyre az asszonyt szöktet levelet; a csinos özevgy, a ki sir ugyan, hogy leányát megszöktették, de főleg az bántja, hogy most mi történhetik az ő aranyos leányával; csinos színész, a ki szeretőt keres, és a több, vegyítve egy sereg valóperrel.

En azt hiszem, hogy ha ezek meg is történtek volna, jobb lenne elhallgatni, sem hogy a tetesztés, tréfás leírassal mintegy játszóvá tegyék a bűnt és a szérmelenséget. Aztán az éfélék számára, van már hivatalos lap is a központonban, a hol kenyérgéresztől úzik az erkölcselenség költészete.

Nem, nem vindikálom magamnak a meghallgatást. Az aradat, egy látszólag nagyon erős. De megírtam az igénytelenséget, mert meggyőződése és a közönség sugallotta.

Azzal sem törődhetünk aztán, ha a tegnapi tisztiból után, két tucsat legesleg-érdekesebb pikantéria fog megjelenni...

Spadassin.

Feltz József és neje született Millig Teréznek 550 ft vételárért — L u f e r o r Lajos eladja az aradvárosi 1449. és 5302. számú tükönyvben A-2 és A-1 alatt bejegyzett. Sarkad külveros, Középső-csai 4. számú ház és telkét, és ugyanott fekvő tres telkét, — L u f e r Károlynak 1200 ft vételárért. — K o l o z s i Gyula eladja az aradvárosi 5912 számú tükönyvben A-2 alatt bejegyzett, Pernyávil külveros, Csutara-utca 27 a) számú ház és telkét, — F i t u s József és neje szül. Pecsénye Mariának 1200 ft vételárért. — T o r o k Teréz eladja az aradvárosi 2352 számú tükönyvben A-1 alatt bejegyzett, Pernyávil külveros, kősz utca 14. sz. ház és telkét, — J o z s a Sándor és neje szül. Dvorosák Annának 130 ft vételárért.

— Hamisított okmányok. A Neumann testvérkék szeszgyára egy nagyszertár kúnszafra kúnszafra volt tegnapelőtt egy ószenant-annai puraszt személynél, ha természetesen lett volna ki becsapni az atyáknál. A dolgot úgy történt, hogy a r g y e l á n Pál beállított a nevezett gyár irodájában kezében egy okmányt, melynek értelmében 113 szék buszért 639 ft 29 kr kifizendő volt Argelyán Pálnak, a kiől egy vidéki megbízott állítása szerint meg is lett volna véve a 113 szék busza. De az atyafi elzárta magát, mert midőn kérdezték, hogy ő tényleg csakugyan adott el annyi buszt, megijedt és azt mondta, hogy ő nem, hanem erre őt egy ur bízta meg és adta oda az irást, mely azonos volt a gyár ügynökkel által kiállítottakkal és lá is volt írva B o k r o s Alajos, mint tényleg meg is bízott nevével. S Argelyán ezzel egyidejűleg állította, hogy ő a pénzt átadja annak az urnak, mi egy kis gyantát keltett a könyvelőn, utána nézett a könyvben, a hol kiírt, hogy az annyi busz sem be nem érkezt, sem az ügynökök által nem lett kiadva, hanem az okmány hamisított. Az így Argelyánnal együtt a vizsgálóbírósnak lett átvadva.

— Eszorkányi historia. Uj-Besseny községlől írják: A csendőrség Graure Mihály pasztor lakásában egy cigányt tartotta ott le, ki kurusszással és jóvendomondással foglalkozott. Az elfogottat kinek neve H i n Kriztina, már rég keresi a csendőrség. Birtokában külön ruhá- és fémreműt, aranygyűrűt és egy 70 frotot tartalmazó pészleveslet találtak. Ezekről a cigányt az altitja, hogy a pénzt és a ruha egy részét a merciaival jegyző nejtől kapta azért, hogy Noll József bolto segédét és Kusch József körörmestert megba-bonazza. A jegyzőné szolgálatja pedig, Stefan Brszóbet az aranygyűrűt azért adta a borsorkányának, hogy ez hülsen szerető-jét visszavarássolja. A csendőrség a borsorkányt a temesvári ügyészség fogházába kísérte, a pasztor ellen pedig orgazdaság miatt tette a fejelentést. Több mint valószínű, hogy a „borsorkány” állítása egyáltalán egy kóholyok és csak azért keveri me-ébe az említett neveket, hogy hazugságainak a bíróság több hile't adjon.

— Bitangasában talált átlatok. A keréket határban bitangasában találtak egy sötétepe kanczát és egy mént. Ertesítették a tulajdonos, hogy ha át nem veszi, akkor folyó évi december hó 1-én a világosi árverésnél elfognak adni. — Nagy-liván a Bigyirán Athanaszál szintén fel van fogva egy 6 évesnek látzó tehén, melynek eselleges árverése, ha a tulajdonos addig át nem venné, december 15-én lesz.

— Ellopott lovak. Seprősen özv. Gábor Páinának a legelőről f hó 2 á virradólag egy 5 éves sötétepe kanczája és egy 9 éves paripája veszett el. Köröztettek.

— Ajánlkozás. Egy a jegyző teendőkből vizsgálótt jegyző jelölt sürős alkalmasnak keres valamely kör vagy községi jegyző mellett; bővebb felvilágosítást ad a lap szerkesztősége.

Színház.

— Bácsné Maar Julia jutalomjátéka most szerdán lesz. E hírnök, azt hisszük, hogy minden színházlátogatóban felkelti az érdeklődést azon est iránt, mely a legértékesebb művészi siker jutalmá-sára van rendezve. B á c s n é Maar Julia a flom ezalon-komikumnak jelenleg olyan hívatott képviselője az arái színpadon, hogy díszre válna a központ bármelyik intézetének is. A méltán kedvelt művésznő tavaly, — a színházi rendtelenségek közéjörte miatt, — nem volt abban helyzetben, hogy a közönség kitüntetését akceptálhatta volna és így, meg vagyunk győződve, hogy a közönség kétszeresen kárpótolja a kitűnő művésznőt, ki egy pompás élvezettel kínálókozó estét szerez a közönségnek. Ez alkalommal színe kerül „A h á z a s s á g r o k a n t j a ” című rendkívüli mulatót francia vígjáték és S z e l o u i Ferenoz fiatal fő monológja a „B á l o u t á n ” mely a budapesti nemzeti színházban, nem régen került színe először és nagy tetszés mellett. Egy szóval a B á c s n é Julia-játéka egy fényes estnek ígérkezik. Zsefolt házzal és meleg, őszin'e ovázóikkal.

— Másor. Vasárnap két előadás; délután „A cigány-princz” bohózat dalokkal, este „A tékozló”. — Hétfőn: „A makrancos hölgy” klasszikus vígjáték Shakespeare-től. — Kedden „Angote” operett Leocq-tól. — Szerdán B á c s n é Julia-játékát és „Házasság rokkantjai” francia vígjáték. — Csütörtökön „Mikadót”. — Pénteken (először) „Mészes hetek után” és „Gyár” új vígjáték. — Szombaton „Titkos osok” operette.

IRODALOM ÉS MUVÉSZET.

— A Gulyás és Stettenheim hangverseny. Ma vasárnap délután fél 5 órakor tartatik a Krispin-teremben (Deák Ferencz utca) G u l y á s Gizella k. a. zongoraművésznő és S t e t t e n h e i m Gyula tanár (Wipphen) világhírű humorista hangversenye és előlvasása. A műsorozat a következő:

1. a) Bach: „Vogelfuge”, C-moll, b) Schumann: „Nachtstück”, c) Chopin: „Scherzo” H-moll. Az új Jankó-klaviatúrán előadja G u l y á s Gizella urhölgy.
2. Szalmdurs: „Hongroise.” G u l y á s Gizella urhölgy.
3. a) „Die Kunst verheirathet zu sein”, b) „Jour fix bei Muckenich”, c) „Wie sich Muckenich wie ein Schneekönig amnirt.” Felolvasa S t e t t e n h e i m Julius tanár ur.
4. a) Tschalkovszky: „Chanson sans paroles.” b) Moszkovszky: „Tarantelle.” G u l y á s Gizella urhölgy.
5. Jankó: „Naila”, keringő, G u l y á s Gizella urhölgy.
6. a) „Mittel gegen Gardinenpredigten”, b) „Muckenich als Hypnotiseur.” c) „Wipphen als Balleaden-Dichter.” Felolvasa S t e t t e n h e i m Julius tanár nr.

A Jankó-klaviatúraval közölt zongora, a melyen a művésznő játszott fog, Ehrbar Frizyos cs. és kir. udvari zongorakészítő gyárából való. — Helyárak: kőrszék 3 ft, zartszék 2 ft, állóléhy 1 ft. Jegyek váltak Krispin J. hangjegy-kereskedésében és a hangverseny estején a pénztárnál. Kezdeté fél 5, vége fél 7 órakor.

— A Jankó klaviatúra. A mai hangversenyen be isz már mutatta a nevezetes új találmány, melyet Bécsben elfogadott a hírneves Kurharzongoragyar, a számos külföldi zongorakészítő ezek. Az új hangszerről a következőket írjuk: A Jankó félé billentyűzet külső részének 86 cm szélessége, 17 cm. hossza. A közönségs zongorának hossza 120 cm. szélessége 15 cm. A billentyűzet külső része ramával együtt 97 cm szélességet foglal el, s úgy van beillesztve, hogy a zongora előrésének közepén fölül helyet. A zongorának többi része teljesen megegyezik a közönségszével s úgy bármely zongora átalakítható Jankó-félre. A nélkui, hogy a régi billentyűzet kárba vesse, mert az új találmány betehető és kivehető s úgy bármikor kicserélhető a kétféle egymással, s a szerkesztés nem kell más csatlakozást, mint a jobb- és balról megmaradt 19 cm. üres tért beföldni. Az egyes billentyűk ültő részének hossza 25 cm., szélessége 15 cm., s valamennyi egyenlő nagyságú. A közönségs billentyűzet, mint tudjuk, kétféle.

A fehérek billentyűének szélessége 23 cm, s a feketéké 1 cm. A billentyűknek nem két, hanem hat sora van, melyek nem vízszintesen fekszenek, mint a közönségs zongoráé, hanem a játszó felé lejtő képeznek. E h i t sornak billentyűi azonban nem hat, hanem csak kétféle hangot adnak, s ez onnét van, mert az 1. 3. és 5. sor, c, d, e, f, g, a, és h hangokat adja, még pedig úgy, hogy minden hangot három helyen lehet megétni, minek ismét az az oka, hogy a három billentyű egy közös alsórésszel s egy húrösszetételrel (a felsőbb hangok 3 húr, s az alsók 2 s a legalsók 1 húr ötnék) és ha „c”-t például az első sorban lenyomunk, lemegy velük egyezsersmind a 3 ik és 5 ik sorban levő is. A c, d, e, f, g, a, és h billentyűk fekete oszlopokkal különböznek a többi fehér billentyűktől.

A fentebbiekből láthatjuk, hogy a hangbeosztás lényegesen különbözik a közönségs billentyűzettől, mert míg az utóbbinál a ből indulva ki a 3. és 4. továbbá a 7 és 8 hang között félhang van, addig a Jankó-félen minden sorban egymáshoz viszonyítva — egész hangok követik egymást. Fő előnye az új billentyűzetnek abban áll, hogy oly hangközöket lehet rajta fogni egy léssel, miútket a közönségsen csak arpeggióval játszhatunk.

A zongora-tanítás szempontjából hasonlóképpen nagy előny az, hogy ezen a kisebb kezekkel is fogható az oktavok. A játék tisztasága tekintetében annyiban van lönye a régi fölött, hogy soha sem eli az ujjakat két fekete billentyű közé beékelni; továbbá mint egy a billentyű nem laposak, hanem gömbölyített alakusok, úgy a játszó mindig érzi, hogy a billentyűt a középén föl. Nagy előnye továbbá az is, hogy a kéz minden hangjában egyenlő állással bír, s a transponálás bármely hangnemben a lehető legegyszerűbb. Ugyanez áll a skálákra és futamokra nézve.

A skáláknál csak két újratást kell megtanulnunk: a C-dur és a C-moll-ét és tudjuk mind a 24 skálát. Használóképpen nagy szabadságot nyújt bármely zeneműnek újratásánál, mert nem kell arra ügyelni, hogy a fekete billentyűre ne jöjjön a hüvelykujj, s így a ritmikai futamoknál a hangszírozott hangokat csak lehet játszani. Továbbá egész hangzatokat lehet glissandó módon játszani, hasonlóképpen a chromatikai skálát is. Ez utóbbi úgy történik, hogy a chromatikai skálát a magasabbban fekvő billentyűkön kezdjük, s a szerint, a mint föl-vagy lefelé akarjuk játszani, osszestajuk a kezünket részton fölfele vagy lefelé. Csup n csak egy hátránya van az új billentyűzetnek, t. i. a C-dur skálát nem lehet rajta glissandó játszani, ez azonban legkevésbé sem fontos. Ezekből láthatjuk, mi szerint Jankó találmánya a zongora-játéssz művészetét már annyira megkönnyítette, hogy a kevésbé tehetségesek képesek eljátszani azon zeneműveket, melyek rájuk nézve eddig csak nem megközelíthetelenek voltak. A mi megtanulást illeti, mondják, hogy azok, kik a közönségs zongorán már jártasak, félvi folytonos gyakorlat után jól elsajátítják, a nélkui, hogy azt magától a fölaltólól kellene ta-

mulniok, csupán csak amaz elméleti dolgozatokat és gyakorlatokat kell tudniok, melyeket a fölaltólól és ezlre kiadott.

Ez alkalommal nem lesz talán érdektelen G u l y á s Gizella k. a. életrajzából egyet-mást közölni. Nevezett művésznő 1860-ban született Pécsen. Tanulmányait a bécsi konzervatóriumban végezte, hol Schmitt János tanár tanítványa volt, s 16 éves korában mint e konzervatórium legkiválóbb növendéke az első éremmel kitüntette, fejezte be a legfőbb tanulmányot. Ezután hangversenyzett Bécsben, Berlinben és Budapestben. Mikor pedig Jankó Pál az új billentyűzetet a nyilvánosságnak bemutatta, Gulyás k. a. azonnal a fölaltóló tanítványja közlé állott, s a így hatékony alatt annyira vite szorgalmával, hogy a legnehezebb darabokat is képes volt játszani; fél évi tanulás után pedig hangverseny utra kelt, s azóta a legjobb babérokat aratja mindenütt, ahol csak hangversenyzet. Bécsi fellépése alkal-mával W a n g e m a n n Edison phonographjának képviselője, felvette játékát, hogy azt Amerikába vigye. Tegnapelőtt pénteken T e m e s v á r o t t hangversenyzett, s remek technikájával ragadta el a közönséget.

KÖZGAZDASÁG.

Álrföldi és délmagyarországi általános kiállítás.

A kiállítás szervezési tá-b á l y z a t á t az érdeklét közönség tá-jékoztására a következőkben közöljük:

1. §. Az 1890-ik évi „Álrföldi és délmagyarországi általános kiállítás” Arad szab. kir. város és Aradmegye védnöksége alatt Arad szab. kir. város és Aradmegye törvényhatósági bizottságának, az aradi kereskedelmi és iparkamarának, az aradi gazdasági egyesületnek és az aradi ipartestületnek együttműködésével Aradon a kis-körut és a marosparti sétátér közti területén 1890 ik évi a u g u s t u s h ó l e s e j 6 t ó l ugyanazon évi o k t ó b e r h ó 15-ik éig tartatik meg.

2. §. Kiállíthatók:

a) Az aradi és temesvári kereskedelmi és iparkamara területéről, tehát Arad és Temesvári szab. kir. városok, valamint Arad-Bákés, Csanád, Hunyád, Krassó, Szörény, Temes-és Torontálmegyékbeli minden mező-gazdasági, borsászati és egyéb őstermelési termék, valamint állatok.

b) Az ország egyéb részeiből és külföldről az a) pont alatt felsorolt termé-nyek csak annyiban, mennyiben azok a fölalt területen nem fordulnak elő, vagy valamilyen oly hasznos és észlelőrt újítást tüntetnek föl, melynek megismertetése a fölalt terület őstermelésének fejlődése érdekében kívánatos.

c) Kézmű- és gyáripari termékek, melyek az a) pontban körülírt területeken kiállítási céljából a kiállító gyárában vagy műhelyében avagy az ő közreműködésével készülték.

d) Magyarország egyéb részeiből oly ipareztékek, melyek az 1881. XLIV. t. cz. alapján állami kedvezményekben részesült gyárakban állítottak elő.

e) Háziipari termékek az a) alatt felsorolt területekből.

f) Új találmány és szerkesztett ipari munkagépek és és gazdasági eszközök Magyarország minden vidékéről és külföld ről is.

g) Az a) pontban körülírt terület köz-művelődési állapotait felthetett tárgyak.

h) Az a) pontban körülírt területen in-tézetek, társulatok vagy egyesek birtokában lévő művelődési és régészeti tárgyak mint pótkiállítás és végül

i) az a) pontban körülírt területre levő iparostanonciskolák növendékeinek vagy iparossegédének munkái mint munkakiállítás.

2. §. A kiállítás eszköz képest a zövetkező csoportokra oszlik:

1. M e z ő g a z d a s á g, k e r t e s z e t, s z ő l ő s z e t, állati t e r m é n y e k. (Fölalteli a gabonane-műtök, hűvelyes veteményeket, magvakat, dohány virág, és földesg kertészetet; gyümölcs- és szőlőtermelést, borkészítést és filoxera elleni vételezési módokat, állat-tenyésztést; toll, serté, méz, viasz stb. állati terményeket.)

E csoporttal kapcsolatosan később ki-bocsátandó szabályzatok szerint és megha-tározandó időben következő id ő s z a k i k i állítási s o k rendeztetnek:

a) szarvasmarha és sertéskiállítás;

b) lókiállítás;

c) tej- és tejtermékek kiállítása;

d) virág, gyümölcs- és konyhakertészeti kiállítás.

II. B á n y a s z a t, k ő, f ő l d - é s a n y a g - i p a r. (Fölalteli a szén, nemesfém és vasbányászatot, kőtermelést, mészégetést, fűszékesítést, téglafégetést, cze-ment-ipart, fazekas ipart és agyagpipa készi-tést.)

III. E r d ő s z e t i é s é p ő l e t - t e r m é l e s. (Fölalteli az erdő rme-jéket és erdészeti iparkészítményeket er-dőművelési eszközöket, erdei fanemeket, erdőművelési terveket, az erdőgazdaság őszes melléktermékeit; erdészeti nevezetes-égeket, vadászati eszközöket, vadakat ki-tömött állapotban, agancsokat stb.; továbbá iparist: fűrésztterményeket, dongákat, faké-szítményeket a kemény és puhafa termelése köréből)

IV. E l e m i s z e r e k m i n t i p a r o z i k k e t, b o r é s s z e s e s i t a l o k. (Fölalteli az őrléménye-ket, a szőlő, mézes kalácsok, czukrázipart, a czukorka gyártást, a szeszt, likőrt, bort, szőrt, ecetet, szikvizet, cognacot stb.)

V. V e g y e s z e t i i p a r. (Fölalteli a vegyészeti ipar termékeit általában,

gyógyszerészeti anyagokat és készítménye-ket, illatszereket, fénymázakat, gyárukat, keményítő, olajokat, a faggyu- és szappan-ipart.)

VI. S z ő v ő s f o n ó - i p a r. (Fölalteli a posztó-, gyapju-, pamut-, kender-, len-, és selyem szöveteket, fonalakat, gömböktől és költőlőv ezikeket, pokróczoka-t, vattakészítést, karton- és ruhafestést; a harsányaköltő, a szítás és a kefékötő-ipa-rokat.)

VII. R u h á z a t i i p a r. (Fölalteli a férfi és nőszabó ipart, a fehérnemű-készítést, divatúru ipart, szőcs-ipart, ágyme-műket, kalapokat, lábbeliket, fodrászatot, művirágokat, díszöltöket.)

VIII. B ő r i p a r. (Fölalteli a kikészí-tett bőrtöket és prém-árúkat, a szíjgyártó, nyerges és bőrdísz munkákat.)

IX. F a i p a r, b u t o r i p a r é s á k b e r e n d e z é s. (Fölalteli az építési és asztalos munkákat, furniro-kat, ablakredőnyöket, esztérgályozott és fa-ragott munkákat, parketteket, kádár- és ácsmunkákat, kosárfonó, maszó munkákat, butorokat, kárpitosmunkákat szobafestést, a lakberendezéshez tartozó szobrászati, esztér-gályos, aranyozó és egyéb díszítő munkákat és teljes lakberendezéseket.)

X. F é m i p a r. (Fölalteli a vas, aczél, bronz- és egyéb émpar cikkeket; lakatos, kovács, bádógosmunkákat, késeket, hara-ngokat, fegyvereket, szerszámokat, konyha berendezéseket stb.)

XI. V e g y e s i p a r o k. (Fölalteli az arany- és ezüstműves-, a díszműipart, vésműki munkákat, fésséket butorokat, nap-es esztérgályokat, tájékipart, hangszereket, tudományos eszközöket, könyvkötést és pa-píripart, nyomdászatot, fényképezést, czi-m-festést, óras- és mechanikáipart, rajzokat, festményeket, építési rajzokat és munkákat. A bejelentési ív (minden csoportra mas színben) pontosan olvashatóan írva két példányban kitöltendő ki és küldendő be.

E csoporthoz pótkiállításul:

XL b) A m a t e u r f é n y k é - p é s z e k k i állítása.

XII. H á z i i p a r, n ő i k é z i - m u n k a s i s k o l á k. (Fölalteli a házi- és népiipar körébe tartozó szövő, fonó, faragászati cikkeket, népviseleteket, mindenemű női munkákat, iskolaberendezési tárgyakat, tanszereket, taneszközöket, tan-ítéztékek növendékeinek dolgozatait stb.)

XIII. M u n k a k i állítás. (A fölalt területen levő iparostanonciskolák növendékeinek gyűjteményes kiállítása, ipar-ossegédékek rajzi és ipari munkái)

XIV. J á r m ű v e k. (Fölalteli a ke-rékgyártó és kocsigyártó-ipart: kocsikat, szekereket, hintókat és egyéb járműveket, és ezek alkatesztéit.)

XV. G a z d a s á g i e s z k ö z ö k é s g é p e k. (Fölalteli mindennemű gaz-dasági eszközt, munkát és erőgépet és tűz-oltószereket.)

XVI. P ő t k i állítás. M u n k a k i állítás a régészeti tár-gyak.

4. §. A kiállítási bejelen-t é s e k 1890-ik évi január hó 15-ikéig teendőek meg a kiállítás végrehajtó biró-t-ságánál (Aradon, kis-körut 1. sz. iparosház.) A bejelentéseket a helyi csoport-előké-sztő bizottságok átvizsgálják s azok elfoga-dása iránt a bizottságok véleménye alapján a végrehajtó bizottság határoz.

(Vége köv.)

VEGYES KÖZLEMENYEK

— A zóna díjazás életbe léptetése a zággráb sziszeki vonalon. F ő d e c e m b e r h ó 1-től kezdve a zággráb-sziszeki vonalon s pedig úgy a m. kir. államvasutak peago-valamint a déli vasút saját vonatainak használatánál ja m. kir. államvasutak sonadij-szabásának megfelelő következő menetdíjak és podgyászdíjtelek fognak alkalmaztatni:

a) S z e m é l y e k u t á n : Z á g - r á b - g o r i a, I o s t. 50 kr. — II o s t. 40 kr. III o s t. 25 kr. — Z á g r á b - L e k e n i k I o s t. 1 ft. II o s t. 80 kr. III o s t. 50 kr. — Z á g r á b - S z i s z e k I o s t. 1 ft. 50 kr. II o s t. 1 ft. 20 kr. III o s t. 75 kr. — G o r i a L e k e n i k I o s t. 50 kr. II o s t. 40 kr. III o s t. 25 kr. — G o r i a S z i s z e k I o s t. 1 ft. II o s t. 80 kr. III o s t. 50 kr. — L e k e n i k - S z i s z e k I o s t. 50 kr. o s t. 40 kr. III o s t. 25 kr.

b) P o d g y á s z u t á n : 1—60 kilogr. podgyászdíjak után 25 kr. 51—100 kg után 50 kr. 100 kg-on fölül 1 ft.

Ezen díjtelek alkalmazásánál a m. kir. államvasutaknak Sziszekben tul fekvő állomásai és a zággráb-sziszeki vonal állomási köti forgalomban azon további kedvezmény nyújtatik, hogy mint legmagasabb illeték a m. kir. államvasutak díjazásának XIV vonalzaskazu menetdíjai és a podgyásznál oszde a 100 kilométeren tul terjedő távolág után megállapított díjtelek alkalmaztatnak. A m. kir. államvasutak Budapest-fiumei vonalának állomásairól a zággráb-sziszeki vonal állomásaira és az azok-on tul fekvő állomásokra terjedő forgalomra nézve, valamint visszat, azonban Zággráb állomás — mint addig is, metszpontot ké-peze, emellett a vonalzaskazu díjtelek ezen viszonylatokban mindig Zággráb és Zággrából számittanak. Ellenben a m. kir. államvasutak budapest-dobovár zággrábi és zággráb Károly város fiumei vonalak állom-asai közötti utazásoknál a „viteldijnek” vagy mint eddig ezental is Zággráb való mog-szakítás nélkül egyégesen fognak számittatni. A podgyás szállításnak azonban Zággráb állomás nem képez metszpontot ezen irányban sem, minél fogva a Zággráb sziszeki vonalon átmenetileg szállítandó podgyászküldemények után csakis a tényle-ges őssztávolság alapján számított díjak, maximum gyanánt; pedig a 100 kilométeren tul terjedő távolágokra nézve megszabott illetékek eszedetnek be.

Fentemlített napltól kezdve egyidejűleg közvetlen menetjegyek adatnak ki a követ-kező viszonylatokban spedig:

1. a m. kir. államvasutak d'N vona-lainak ősszes állomásairól Sziszekre s vi-szont;

2. a m. kir. államvasutak Sziszekről keletré és délre fekvő ősszes állomásairól Zággrábba és viszont, és csak annyiban, a mennyiben a legrövidebb út nem vezet Budapestén át. B u d a p e s t, 1889 november hoban A z i g a s g a t ó - s á g.

— A pesti hazai első takarékpénztár-egyesület, ez az épp oly jótékony, mint je-lentőseges intézet, melynek tekintélye és hitole Magyarország határain tul mege-szterjed, konverzionális művelétének fogna-tosításában december 5-ét tűzte ki zárha-táridőül az 5 százalékos községi kötvények-nek 4 és fél százalékosokra leendő bece-rezésére. A becezés eszközölhető akár magánál a hazai takarékpénztárnál, akár a bécsi Unió-banknál, melynek hathatós so-gélyével történik a konverzió, továbbá a Unió-banknak ősszeköttetésben álló amster-dami és zürichi intézeteknél és házaknál. A kiecsereendő 5 százalékos kötvények 8,783,300 ft erejéig f ő s e p t e m b e r 30-án kisorsoltattak 1890. ápril 1-én leendő viz-szafelezés végett. Az 5 százalékos kötvény tulajdonosa kap a kiecserelekor minden név leges 100 ft után egy 4 fél százalékos kötvényt és 1 ft 50 kr készpénst, a mi tiszta nyereség, mert az új kötvények két segtelennél azonnal elérik a régiéknézet és a 4 fél százalékos kötvények rendkívüli kisorsolási csak rendkívüli vissza fizetése sek mérve szerint fognak eszközöltetni. Bátran játszhatjuk a prófétát, írja a „Pester Correspondenz”, és megjósolhatjuk, hogy egyetlen kötvénybirtokos sem fogja a cse-rélt elmulasztani, oly előrelátó európai in-tézetnél, minő a pesti hazai első takaré-k-pénztár; az általa kibocsátott kötvények után már négyéféli százalékos is oly magas kamat, mely ellenállhatatlan vonzza a tőké,

— Bácsmegeyi helyi érd. vasutak meg-nyitása. A 1115 km. hosszú „Bács-Bod-rogy vármegyei” helyi érdök „vasutak az ősszes forralomra berendezett Verunica, O-Kanizsa, Szállás, Bogaraz, Zenta, Ada, Mo-holy, Bács-Petrovszello, O-Becse, Marto-nos, O-Kanizsa és Adorján állomásokkal f ő é v i n o v e m b e r h ó 14-én a nyilvános forga-lomnak átadattak.

— A magyar vasuti kötelek-díjazás 1887. év december hó 1-től érvényben levő II. rész I. füzetének 63 oldalán Bu-dapest Kelenföld Zam viszonylatban az A osztály díjtétele 1433 kről 1473 kr-ra hely-szbittetik. Budapest, 1889. november hó-ban Az igazgatóság.

— Szesz-űzet. (November 28.)

(B. Szesz.) A kereslet belföldi fogyasztásra a mult héten is tartósan gyenge az űzet csendes volt. Az árak változatlanok maradtak.

Mai jegyzék: Kőszár nagytel 40.50 — kisgyben 49. — hordó nélkül pr 100 Liter „, beleértve 35 ft fogyasztási add.

— Budapesti gabonázade. — (November 28.)

Kielégő kínálat, lázas vételkedv. szilárd. Forgalm 26.000. Tavaszi buza 8.57—58, majus—juniusi kukorica 6.18—19, ősz-i zab 7.37—40. Heti hozatal 80.000, kivi-tel 36.000

Hivatalos árfolyam

budapesti áru- és értéktőzsdén 1889. évi november hó 23-án.

Magyar aranyárdrék 4. sz.	101.-
magyar papírárdrék 5.	97.20
magyar vasuti kölcsön	—
magyar keleti vasuti államkötvény 1. kib.	99.75
magyar keleti vasuti államkötvény 2. kib.	—
magyar keleti vasuti államkötvény 3. kib.	118.-
magyar földterhermentési kötvény	—
magyar földterhermentési kötvény. szardék	—
Temes-bánati földterhermentési kötvény	—
Temes-bánati földterhermentési kötvény. sz.	104.75
Horvát szilvón földterhermentési kötvény	104.50
Magyar aszföldszemaváltási kötvény	99.50
Magyar nyeresemény-sorajegy-kölcsön	139.50
Tizszasabályozási és szegedi sorajegy	127.50
Osztrák járadék papírban	86.25
Osztrák járadék ezalóban	85.50
Osztrák járadék aranyban	108.50
1890-iki osztrák államcsorajegy	139.50
Osztrák-magyar bankcsorajegy	99.-
Magyar hitelbankcsorajegy	334.50
Osztrák hitelintézet csorajegy	313.50
60. és ki. arany	605
20 frankos arany (Napoleon d'or)	9.45
20met titoldalmi márká	118.15
London 20 márkás arany	116.8

MEGHALTAK ARADON.

1889 nov. 16-tól november 23-ig.)
B e l v á r o s G u b a J u l i a k a, 6 h e t é s, napzsámos leánya, görögök. — Wolf Andrá, 42 éves, v. asuti fűrészkő tudólob.

Aradvárosi színház.
Évábérlet 56. sz. Havibérlet színet.

Ma vasárnap, két előadás, 8 és fél órakor fél árú bemeneti díjakkal:

A cigány-princz.
Bohózat dalokkal.

Este rendez helyátrakkal:

A tékozló.
Tündérre

Az Eötvös-utcai 17. és Szabadságtér 4. sz.

Házak

kedvező fizetési feltételek mellett

eladóknak.

Bővebbet Kiss Armin ügyvéd urnál
Aradon. 475-23

1790 | 1889.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város közönsége által. 1888. sz. a. hozott és nagym. m. kir. Belügyminis-
terium 888. számú intézményével jóváhagyott
cselédjuttalmazási szabályrendelet 4. §-a értelmé-
ben ez évben egy 200 frtos cselédkiházasítási
díj lesz kiadandó.

7. §. Ezen összegben részesülhetnek törvényes
házasságra lépésük alkalmával mindazon jó és
hüségese magaviseletű havi vagy évi bér mellett
szolgáló 18 évet betöltött, de 30 évet túl nem
haladott helybeli vagy idegen illetőségű női cse-
lédek, kik kizárólag egy család tagjainak szolgál-
tatában teljesítendő munkára fogadtatnak fel, s
Arad sz. kir. város törvényhatósága területén egy-
folytában legkevesebb 3 éven át jól és hűségesen
szolgáltak, erkölcsileg kifogás alá nem esnek és
elszegődöttük az I. § érintett 10 krt be-
fizették.

8. §. Jelentkezők közül előnyben részesülnek
azok, kik a) egy helyben huzamosabb ideig szol-
gáltak; b) egyenlő minőség esetében összes szol-
galmi idejüket véve legrégebben szolgáltak.

9. §. Azon nőcselédnek, kik a kiházasítási
összeg elnyerésért pályáznak, kötelesek f. é de-
cember havának 1-6 napjától 15-ig kérvényük-
ket a kapitányi hivatalnál írásban beadni vagy
kérelmük jegyzőkönyvébe felvétele végett sze-
mélyesen megjelenni.

A kérvényhez melléklendő folyamodó kereszt-
levele s mindazon hiteles okmányok vagy bizo-
nyítványok, melyek alapján az kiházasítási össze-
gért folyamodik.

A kérvényben megnevezendő, továbbá a folya-
modó leendő házastársának neve, foglalkozása és
illetőségi helye.

A beadandó kérvények erre kinevezett bizott-
ság által fognak tárgyalatni és a jutalom utal-
ványozása végett a városi tanácshoz javaslattal
fognak beterjesztetni.

Az illető jutalmazott tanácsi határozattal ér-
tesítettik, hogy a kiházasítási összeg kiutalványo-
zását a tanácsnál kérelmezheti és pedig a hatá-
rozat kézbesítésétől számított 60 nap alatt az
illető alaptól kiutalványozza.

Ha a fentebb kitett idő alatt az összeg ki-
utalványozása nem kérték vagy jutalmazott a
házasságot lelkész bizonyítvánnyal nem igazolja
a jutalmazásra ajánlott igényét elveszti; a meny-
nyiben lehet a fentebb megszabott határidőt meg-
hosszabbítani azt időről-időre meghatározni a ta-
nácsnak van joga.

Ha ezen összegért senki sem folyamodna vagy
jelentkezők közül a szabályok értelmében az ösz-
szeg kiutalványozni nem lehetne, az az alap-
ban bent marad és jövő évre nem egy, hanem
két 200 frtos díj fog arra érdeme cselédeknek
kiosztatni.

Aradon, 1889. nov. hó 20.

Urbányi,
főkapitány.

3083

nyeremény.

Allami

3083

nyeremény.

jótekonysági sorsjegyek

HUZÁS MÁR DECEMBER HÓ 30-ÁN.

Főnyeremények:

100,000; 20,000; 10,000; 5000; 3000; 2000; 1000 forint.

Mindenütt 2 forint, nálam 1 forint 80 kr., vagy 5 drb
8 frt 75 kr., 10 drb 17 frt.

FALKENSTEIN ADOLF,

bank- és válto-üzlete

500-1-7

Aradon, Szabadságtér 4. i. szám alatt.

100 kiló tengerifű

10 forint 25 krajczár.

1 selyem atlasz paplan

9 forint 25 krajczár.

3 részű szőr-madratz

7 forint 75 krajczár.

1 pokrócz bordürrel

1 forint 10 krajczár.

1 plüs utazó takaró

7 forint 60 krajczár.

Kárpitos kellékek raktára.

17 forint 75 krajczár

egy teljes ágyberendezés.

1 tengerifű madratz,

1 levarrott szalmazsák,

1 Reil párna tengerifű,

1 párna tollal,

1 Ruge vagy Perkeil paplan,

2 párna behuzat,

1 paplan lepedő,

1 lepedő,

1 törülköző,

kapható az ágynemű-üzletben

ÜRMÉNYI TÓBIAS ARAD,

főter 25., a pénzügyi palotával szemben, Neuman-féle ház.

W A T T A.

1890. Jannár 1-ével új előfizetést nyitunk a

„MERCUR”

20. évfolyam.

20. évfolyam.

hiteles sorsolási tudósítóra.

A nagyvárú sorsolási lap közül a „Mercur”
az elemi megbízhatósággal, legközelebb
és világosan szerkesztett huzási jegyzékével fogva
kínálunk. — A „Mercur” magyar-német szavakban
hónaponként 2-3 sor jelenik meg, nyomban min-
den nagyobb és fontosabb huzás után.
Minden előfizető ingyen kapja a „Mercur”

Sorsolási évkönyvét

1890. évi évre

mely teljes hátralék kiutalás az összes 1889. de-
cember végéig kisorolt és még be nem váltott
magyar, osztrák és külföldi sorsjegyekről tartal-
mas, továbbá az

általános sorsolási naptárt

1890. évre.

Minimálisan, hogy a „Mercur” anyaga nap-
ról-napra szaporodik, a lap előfizetési ára változat-
lan marad és pedig

egész évre 2 forint
bérmentes postai szétküldéssel együtt.
Kutatóványokat kívánunk egy egész hó-
napig ingyen és bérmentve küldeni.
Előfizetéseket ellátjuk

A „MERCUR” kiadóhivatala

Budapest, V. Dorottya-utca 12.

Pokrócz,

paplan,

szőr-madratz,

plüs utazó takaró,

MATRATZ.

Zálogtárgyaknak elárverezése.

Van szerencsém a t. cz. közönségnek
ezennel tudtul adni, hogy

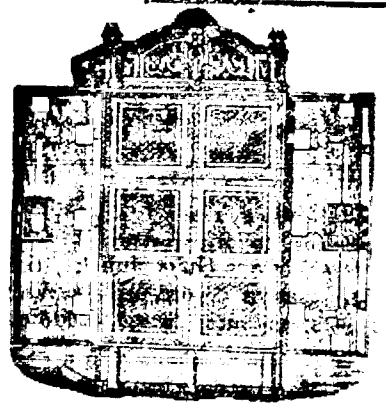
1889. évi december 4-én szerda

délelőtt 9 órakor a tek. városi kapitányi
hivatal egy közegének jelenlétében üzlet-
helyiségemben Kossuth-utca 12. sz. azon
zálogtárgyak, melyek lejáratkor ki nem vál-
tattak, sem elzálogolási határidejük meg-
nem hosszabbított, a legtöbbet ígérőnek
kézpénzfizetés mellett el fognak adni.

Arad, 1889. november hóban.

Weiss David.

Singer A „NADOR”-szállodával szemben. Singer

Amerikai varrógépek,
vasbútor
és
pénzszekrények

SINGER L. S.

aradi kereskedő 1856 óta.

Való di amerikai
WHEELER &
WILSON,
SINGER s. kézi
varrógépek,
saládák, szabók
és cipészek
részére.

Azonkívül ajánlom

vasbútor gyár raktáromat nagy választékban.

Van szerencsém a téli idénre
éppen most érkezett
női- és gyermek

divatezikeimet

a n. é közönségnek ajánlani s annak megtekinté-
sére figyelmét felhívni.

A legalkalmaszerűbb, különösen eredeti, leg-
újabb, izléses és művésziességgel készített kalapokból
nagy raktárt tartok.

Együttal vagyok bátor a t. hölgyközönség
tudomására hozni, miszerint átalakításokat a leg-
újabb divatminták szerint eszközölök. Gyors és pon-
tos kiadással, továbbá olcsó és kitűnő mun-
káért keeskedem.

Ara-koszoruk, fátolok, gyászkalapokat
nagy választékban készletben tartok.

Tisztelettel

444 6.8

LUX JOSEFA

ARADON,

főter 21. sz. a. Spitzer-ház.

8202 889. tjkvi.

504-1

Arverési hirdetményi kivonat.

Az a di kir. tisztek mint telekkönyvi hatóság
közönségre teszi, hogy a magy. kir. kincstár végre-
hajtatónak Reichel Gizella végrehajtást szenvedő elleni
494 frt 38 1/2 kr. tőkeköv. és jár. iránti végreh. ügyében
az aradi kir. törvényszék területén lévő 6. sz. arad-
városi 1154. sz. tjkönyvben A+1. alatt felvett Görbe-

utcai 1a sz. beltelkes házra az árverést 450 forintban
ezennel megállapított kikiáltásiárban elrendelte és hogy
a fentebb megjelölt ingatlan az 1889. évi december 14-ik
napján délután 3 órakor a kir. tisztek pertárában meg-
tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási
áron alól is eladatul fognak.

Arverezni szándékozik tartozni az ingatlan becs-
árának 10 százalékat vagyis 45 frt — krt készpénzben,
vagy az 1881. évi IX. törvénycikk 42-dik §-ában jel-
zett árfolyammal számított és az 1881-ik évi no-
vember hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminis-
terület 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban
a kiadott kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz.
170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál elő-
leges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismer-
vényt átadogatni.

Aradon, a kir. tlv. tszéktől 1889. évi október hó
30-án.

Vinceze,
kir. törv. bíró.

1621. ikt. sz.

507-1-3

segédt.

Arverési hirdetmény.

A mezőhegyesi m. kir. állami ménésparancs-
nokság részéről ezennel közönségre teszi, misze-
rint az ottani ménésből december 1-én, délelőtt 9 órakor, a me-
zőhegyesi vásártéren a következő selejt-lovak
fognak a legtöbbet ígérőnek közpénzfizetés mel-
let elárvereztetni és pedig: 1 darab 11 éves
anyakancsa, 6 darab 3 éves herélt, 2 darab 10
éves herélt, 2 darab 2 éves kancsa, 1 darab 10
éves használati ló és 1 darab választott kancsa.

D'Orsay,
ménésparancsnok.